

Školní vzdělávací program

Školní rok 2024/2025

1. Identifikační údaje, kontakty

Název zařízení: Středisko výchovné péče v Jablonci nad Nisou (dále jen SVP) je součástí Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče a základní školy, Liberec, U Opatrovny 3, 460 01 Liberec (dále jen DDÚ)

Sídlo: Smetanova 66, 466 01 Jablonec nad Nisou

Ředitel DDÚ: Mgr. et Bc. Vladimír Brebta

Vedoucí SVP: Mgr. Kristýna Záhorová

Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Právní forma: Příspěvková organizace

E-mail: info@svpjbc.cz

Web: www.svpjbc.cz

Tel: +420 770 108 849

ID datové schránky: bq5bm7a

2. Personální podmínky

V SVP Jablonec nad Nisou jsou na pozicích odborných zaměstnanců zaměstnání:

• Vedoucí SVP - speciální pedagog	1,0 úvazku
• Speciální pedagog	1,0 úvazku
• Speciální pedagog	0,8 úvazku
• Sociální pracovník	1,0 úvazku

3. Materiální podmínky

V prostorách na adrese Smetanova 66 v Jablonci nad Nisou máme plně vybavené místnosti, které vyhovují využívání pro poradenské a terapeutické služby a splňují příslušné hygienické normy. K dispozici pro práci s klienty jsou čtyři konzultační místnosti, velká terapeutická a

herní místnost, dvě čekárny a tři toalety, z nichž jedna je výhradně pro klienty. Zaměstnanci mají zázemí ve společné kuchyňce, jejich toalety jsou samostatné.

Středisko je vybaveno odbornými materiály, testovými metodami a terapeutickými pomůckami, relaxačními prvky. K výuce či edukacím lze využít notebooky, kameru, projektor, plátno a flipchart.

4. Ekonomické podmínky

Středisko výchovné péče Jablonec nad Nisou je součástí Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče a základní školy, Liberec, U Opatrovny 3, příspěvkové organizace Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 529/5, Praha 1. Provoz střediska je finančně podporován statutárním městem Jablonec nad Nisou a Libereckým krajem.

5. Poslání, cíle a předmět činnosti

Činnost SVP je organizována podle:

- Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění dalších předpisů,
- zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění dalších předpisů,
- vyhlášky č. 458/2005 Sb., kterou upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče,
- metodického pokynu, upřesňujícího podmínky činnosti středisek výchovné péče,
- příkazu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. 21/2007 k činnosti středisek výchovné péče.

Způsoby ambulantní péče:

Jednorázové vedení klienta

Jednorázovým vedením klienta (forma Krizové intervence) se rozumí odborná poradenská pomoc poskytnuta dítěti v obtížné životní situaci nebo v životní krizi, kdy ze strany potencionálního klienta není zájem o krátkodobé nebo dlouhodobé vedení ve středisku, případně je mu doporučena péče jiného zařízení. Tímto termínem se rovněž rozumí konzultace poskytnutá osobě odpovědné za výchovu nezletilého klienta v případě výchovných problémů, které nedokáže samostatně řešit. Jednorázové vedení probíhá formou osobní nebo telefonické konzultace.

Krátkodobé vedení klienta

Krátkodobým ambulantním vedením klienta se rozumí odborná činnost s klientem, která je ukončena do 2 měsíců od prvního kontaktu, přičemž bylo uskutečněno nejméně 5 návštěv střediska.

Dlouhodobé vedení klienta

V rámci komplexní péče o klienta jsou poskytovány služby diagnostické, preventivně výchovné, poradenské a terapeutické. Spolupráce trvá déle než 2 měsíce od první konzultace.

Poskytované služby:

- **Individuální činnost** s klientem (poradenství a terapie, komplexní a indikovaná vyšetření)
- **Skupinová činnost** s klientem (vrstevnická skupina)
- **Služby zákonným zástupcům** (individuální činnost, práce s rodinným systémem)
- **Služby pedagogům** (metodická činnost, přednášky, semináře apod.)
- **Krizová intervence** (podpora pro klienty a rodiny v akutní, náročné nebo stresové situaci, po prožitých traumatech, náhlých nečekaných změnách apod.)

Základním cílem je poskytovat klientům odbornou preventivně výchovnou péči, zmírňovat či odstraňovat příčiny a důsledky již rozvinutých poruch chování a záměrně vytvářet a ovlivňovat vhodné podmínky v přirozeném prostředí klienta, které jej podpoří v jeho zdravém osobnostním vývoji a umožní mu úspěšné zapojení či návrat do společnosti. Cílem spolupráce s klientem, jeho zákonnými zástupci či jinými osobami odpovědnými za výchovu, příp. dalšími osobami podílejícími se na výchově, je nastolení procesu pozitivní změny v dosud negativním vývoji

klienta o to bez nutnosti opuštění přirozeného prostředí rodiny a kmenové školy, v souladu s nejlepším zájem dítěte a s ohledem na jeho věk a rozumové schopnosti.

SVP v Jablonci nad Nisou poskytuje výhradně ambulantní speciálně pedagogické a psychologické služby **klientům, jimiž jsou:**

- a) děti s rizikem poruch chování či s již rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji, případně zletilým osobám do ukončení přípravy na budoucí povolání, nejdéle však do věku 26 let,
- b) osoby odpovědné za výchovu a pedagogičtí pracovníci,
- c) děti, u nichž soud rozhodl o zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu ve středisku nebo o výchovném opatření podle zvláštního právního předpisu.

SVP Jablonec nad Nisou je školské ambulantní zařízení poskytující bezplatné služby dětem, dospívajícím a jejich rodinám. Poskytujeme poradenské, terapeutické a diagnostické služby, které probíhají na základě dohody mezi klientem a jeho rodinou a klíčovým pracovníkem a řídí se principy dobrovolnosti a diskrétnosti (s výjimkou soudně nařízené spolupráce).

Naše **služby zahrnují** rodinnou a individuální terapii dětem a dospívajícím, podpůrné skupiny pro děti a dospívající, jednorázové poradenství a krizovou intervenci a poradenství pedagogickým pracovníkům.

Spolupráce může být jednorázová (poradenský rozhovor, krizová intervence apod.), krátkodobá (do 3 setkání nebo do 2 měsíců od první konzultace s klíčovým pracovníkem) nebo dlouhodobá (terapeutické nebo poradenské činnosti).

Spolupráce mezi pracovníky SVP a klienty je realizována na základě vzájemné dohody. Vhodnou formu spolupráce a frekvenci setkání volíme v souladu se závěry diagnostiky, popř. odborného vyšetření a přáním klienta a jeho rodiny. Cílem je aktivizace vlastních zdrojů klientů a jejich rodin k řešení náročných situací tak, aby dokázali obtíže samostatně zvládat ve svém prostředí. Klienty se snažíme inspirovat v hledání dalších možností řešení obtížných situací, nabízíme jim porozumění a pohled z vnějšku.

Velká pozornost je věnována rodinnému prostředí klienta, aktivní spolupráci s jeho pečujícími osobami a dalšími subjekty, které život klienta ovlivňují a formují (škola, mimoškolní aktivity, PPP, OSPOD, soud, lékaři atd.).

Zařízení funguje pro klienty s dlouhodobějšími obtížemi, ale poskytuje podporu a preventivně výchovnou péči i rodinám, kde se obtíže vyskytují teprve krátkodobě, a je tak možné nastartovat potřebnou změnu rychle. V případě akutní potřeby poskytujeme jednotlivcům i rodinám krizovou intervenci.

Dále ve středisku nabízíme metodickou pomoc učitelům a dalším pedagogickým pracovníkům, a to zejména v oblasti výchovného poradenství týkajícího se jednotlivců i třídních skupin, volby vhodných postupů řešení aktuálních či dlouhodobých obtíží. Školám v regionu, vzhledem k dobré dostupnosti již osvědčených a kvalitních programů jiných institucí, nenabízíme programy prevence ani intervenční programy pro třídní kolektivy.

Organizujeme vzdělávání pedagogů, sociálních pracovníků a dalších odborníků v kurzu Trauma respektující přístup jako řešení náročného chování dětí.

6. Postup při přijímání klientů, jejich vedení a ukončování spolupráce

Do SVP je možné se objednat (žádat o péči) jak telefonicky, emailem či osobně, tak i formou objednávkového formuláře, který je k nalezení na webových stránkách střediska. První setkání probíhá se sociální pracovníci. Tohoto setkání se účastní pouze pečující osoba/osoby, se kterými pracovnice uzavírá **Dohodu o spolupráci**, ve které jsou uvedena práva a povinnosti klientů a **Anamnestický dotazník**. Pečující osoba/osoby jsou obeznámeny o základních informacích týkajících se našeho střediska – kdo jsme, jaké služby nabízíme a jaké jsou podmínky spolupráce. V případě zájmu může být podepsán také souhlas s poskytnutím údajů o spolupráci s dalšími institucemi (škola, PPP apod.). Avšak, i bez souhlasu klientů jsme ze zákona povinni podávat informace Policii České republiky, soudům a Orgánu sociálně právní ochrany dětí. Dále pečující osoba/osoby písemně stvrzují **souhlas se zpracováním osobních a citlivých údajů za účelem vedení dokumentace**, který je součástí Dohody o spolupráci.

Na následující konzultaci ke konkrétnímu poradenskému pracovníkovi je již zváno i dítě/mladistvý. Preferujeme spolupráci s celým rodinným systémem, nicméně, dokážeme se přizpůsobit aktuálním potřebám klientů. Pokud k nám ale přichází pouze jeden z rodičů,

požadujeme od něho písemné potvrzení, že si není vědom nesouhlasu nepřítomného rodiče s navázáním spolupráce. Pokud spolupracujeme pouze s klientem 15+ (není potřeba souhlas rodičů), pedagogem nebo samotným rodičem, zveme ho rovnou na setkání s poradenským pracovníkem. Není tak potřeba absolvovat vstupní sociální vyšetření.

V průběhu prvního setkání s poradenským pracovníkem dochází k vzájemnému seznámení a společnému dojednání vhodného způsobu spolupráce a frekvence setkávání. Do 14 dnů od první konzultace je tak vytvořen **Individuální plán spolupráce**, který podepisuje klient, osoba odpovědná za výchovu a klíčový pracovník a ke kterému se mohou do tří dnů písemně vyjádřit. Toto vyjádření nemusí mít vliv na zahájení realizace plánu. Cíle a zakázky se mohou v průběhu spolupráce měnit, stejně jako kroky k jejich dosažení, na to vždy reagujeme po dohodě s klientem.

Zpráva o každém sezení (datum, čas, jména účastníků, průběh konzultace) je zaznamenána do **plně zabezpečeného systému Foster** (se vzdáleným úložištěm dat), stejně jako veškeré telefonáty, kontakty s dalšími institucemi či jejich zprávy, které se klienta týkají. Jsou zde uloženy i všechny zprávy vypracované pracovníky SVP. Písemné dokumenty jsou buď naskenovány a uloženy v systému nebo založeny v papírové podobě v kartě klienta. Karta klienta obsahuje Dohodu o spolupráci, Individuální plán spolupráce, Anamnestický dotazník, případně Souhlas s poskytováním informací dalším institucím a veškeré další dokumenty s péčí o klienta spojené. Se všemi materiály je nakládáno v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a jsou uchovány dle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě. V průběhu spolupráce za ně odpovídá klíčový pracovník, po ukončení péče pak sociální pracovnice.

K ukončení spolupráce může dojít z několika důvodů. Prvním z nich je naplnění zakázky klienta/osoby odpovědné za výchovu, tedy dosažení předem stanovených cílů. V některých případech bývá žádoucí doporučení jiného typu služby, případně může dojít k ukončení spolupráce pro porušení podmínek SVP nebo nezájmu o služby střediska ze strany klienta/osob odpovědných za výchovu. Z naší strany je ukončení iniciováno v případě porušení dohody o spolupráci. Po ukončení spolupráce je vždy vypracována **závěrečná zpráva**, kterou si klient 15+/osoba odpovědná za výchovu může vyzvednout osobně v SVP, nebo si zvolit zaslání poštou či datovou schránkou.

7. Základní oblasti vzdělávání

Základní oblasti výchovné činnosti Školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) vycházejí z individuálních potřeb klientů **včetně zohlednění podmínek pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami** a odrážejí se ve stanovování naplňování Individuálních programů rozvoje osobnosti dítěte. Mezi základní oblasti patří:

- Vztah k lidem – postavení v kolektivu, vztah k vrstevníkům, k opačnému pohlaví, k dospělým, autoritám, sociální zdatnost atd., s cílem nácviku komunikačních dovedností.
- Adaptace na změny – vedení k dodržování zásad slušného chování, obecně uznávaných pravidel a běžných společenských norem a řádů, připravovat se na zvládání zátěžové situace v životě (práce, osobní život), vést k pozitivnímu a optimistickému pohledu na svět.
- Školní dovednosti, zájmy a profesní orientace – vedení k zodpovědnosti za vlastní výsledky, vedení k samostatné a systematické práci a přípravě, výuka vhodných metod učení se.
- Komunikace v rodině – podpora vztahů v rodinném systému, vytváření náhledu na komunikaci.
- Psychosociální péče – rozvoj zdravého sebevědomí, rozvíjení přiměřené sebekontroly a sebeovládání zejména v zátěžových situacích, vedení k návykům nutných pro úspěšné zapojení se do společnosti, vytváření náhledu na vlastní sociální situaci.
- sexuální otázky – vytváření náhledu na místo sexu v životě, vytváření odpovědnosti za způsob uspokojování vlastních sexuálních potřeb, rozvíjení přiměřené sebekontroly vedoucí k prevenci rizikového sexuálního chování.
- Prevence sociálně patologických jevů – definování sociálně patologického prožívání a chování, objasnění dopadů sociálně patologických jevů na zdravý životní styl a zdraví.
- Naplňování volného času – předcházení pasivnímu a vedení k aktivnímu trávení volného času.
- Vztah k demokracii – důraz na svobodu projevu a na podporu demokracie.

8. Provázanost ŠVP a Individuálního plánu spolupráce

ŠVP

ŠVP představuje systém oblastí učení výchovného charakteru vedoucí k celkovému rozvoji osobnosti dítěte s cílem naplňování cílových kompetencí k celkovému rozvoji každého klienta.

Individuální plán spolupráce (nebo individuální výchovný plán, dále jen IVP)

Zpracování IVP vychází z individuálních potřeb každého klienta a směřuje k co největšímu pochopení konkrétních potřeb, aby tyto mohly být cíleným výchovným a terapeutickým působením naplňovány.

9. Klíčové kompetence dítěte vycházející ze ŠVP, a ke kterým směřuje realizace ŠVP a IVP

Veškeré výchovné činnosti směřují k vytvoření klíčových kompetencí, které představují soubor znalostí, návyků a postojů, které jsou využitelné v praktických životních situacích. Klíčové kompetence představují pro klienta základ přípravy na život ve společnosti, celoživotní učení a vstup do pracovního procesu. Při rozvoji klíčových kompetencí navazujeme a dále rozvíjíme kompetence získávané v předškolním, základním a odborném vzdělávání. V jednotlivých oblastech výchovně vzdělávacího procesu v mimoškolní oblasti na těchto kompetencích stavíme a dále je rozvíjíme a podporujeme.

Kompetence k učení

Poznávat smysl a cíl učení, umět posoudit vlastní pokrok, podílet se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je využívat v praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

V reálných situacích využívat své individuální schopnosti, dovednosti a návyky získané při samostatném řešení problémů, orientovat se v nově vzniklých situacích a reagovat na ně.

Kompetence komunikační

Umět vyjádřit vlastní prožívané pocity, myšlenky, názory a přání, umět komunikovat s nasloucháním a porozuměním, dokázat spolupracovat s ostatními a respektovat jejich pocity, názory a přání.

Kompetence sociální a personální

Propojovat a využívat získané poznatky, dovednosti a návyky, účinně spolupracovat ve skupině, podílet se na vytváření příjemné atmosféry v kolektivu, přispívat k upevňování dobrých mezilidských vztahů, správně posuzovat své reálné fyzické, duševní a sociální možnosti.

Kompetence občanské, činnostní a pracovní

Respektovat přesvědčení druhých lidí, rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, poskytovat podle svých možností pomoc, respektovat a chránit naše tradice a kulturní dědictví, používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, psané i nepsané sociální normy, zákony a plnit si vlastní povinnosti a závazky.

Kompetence volnočasové

Orientovat se v možnostech trávení volného času, umět si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dovedností a schopností, rozvíjet své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, neupřednostňovat pasivní trávení volného času a dokázat odmítnout nabídku nevhodného způsobu trávení volného času.

Průřezová témata

Průřezová témata jsou realizována formou zakomponování do běžného každodenního života s cílem pochopení těchto témat a uvědomění si jejich využití v každodenním životě. Mezi nejzákladnější patří následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

10. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

SVP vyhledává, zjišťuje a zhodnocuje možná rizika vyplývající z činnosti při různých formách vzdělávání a současně i přijímá opatření k prevenci rizik.

Činnosti z hlediska BOZP a PO zajišťuje DDÚ Liberec a SVP, všichni zaměstnanci jsou proškoleni v oblasti BOZP a PO minimálně jednou ročně. Klienti jsou proškoleni při vstupních pohovorech do zařízení formou seznámení s vnitřním řádem zařízení.

11. Zajištění realizace, dostupnost a zveřejnění ŠVP

Základním dokumentem ustanovujícím předpoklady pro realizaci ŠVP je Vnitřní řád SVP.

Veškeré naplňování cílových kompetencí musí vycházet z individuálních potřeb klienta.

ŠVP je dokumentem, který je po schválení ředitelem zařízení dostupný u ředitele zařízení a vedoucího SVP a na www.svpjbc.cz. Tento ŠVP je společně s vnitřním řádem rovněž volně dostupný v čekárně střediska k nahlédnutí všem klientům a dalším návštěvníkům.

ŠVP bude vyhodnocován dle potřeb a přizpůsobován potřebám dětí či legislativním nutnostem. Do ŠVP může každý nahlížet a pořizovat si z něj opisy a výpisy. Poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím tím není dotčeno.

V Jablonci nad Nisou dne 2. 9. 2024

Vypracovala: Mgr. Kristýna Záhorová, vedoucí Střediska výchovné péče Jablonec nad Nisou

Schválil: Mgr. et Bc. Vladimír Brebta, ředitel Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče a základní školy, Liberec